

Luisteren naar de stem van de herder

*door het bidden van
het Onze Vader
en de Bijbel*

---

door Mario Bergner

A Redeemed Lives Ministries Resource

The Shepherd's Voice: *Hearing God by Praying the Bible and the Our Father*
© Mario Bergner - 2005

Nederlandse vertaling: Martin Tensen – 2011
© Coconut - februari 2016

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Bijbelcitaten zijn afkomstig uit de NBV-vertaling, tenzij anders aangegeven.
NBV = Nieuwe Bijbelvertaling 2004
NBG = Nederlands Bijbelgenootschap 1951
HSV = Herziene Statenvertaling 2011

Schrijf voor informatie over *Redeemed Lives* naar:
P.O. Box 451, Ipswich MA 01938, USA
Tel. (00)1978.356.0404 Fax (00)1978.356.0448
E-mail: info@redeemedlives.org
Website: www.redeemedlives.org

Inhoud

<i>Hoofdstuk</i>	<i>Titel</i>	<i>Pagina</i>
1	<i>De stille zachte stem</i>	4 – 7
2	<i>Lectio divina: de Bijbel bidden</i>	8 – 11
3	<i>Formulieren voor dagelijkse Lectio</i>	12 – 14
4	<i>Lofprijzing</i>	15 – 16
5	<i>Voorbede</i>	17 – 24
6	<i>Persoonlijke voorbede</i>	25 – 27
7	<i>Vergeving</i>	28 – 32
8	<i>Dankzegging</i>	33 - 37
	<i>Bibliografie</i>	38

'De stille zachte stem'

- I. Door de bijzondere openbaring in de Bijbel en in Jezus Christus spreekt God tot alle mensen.
  - A. De primaire manier waarop we God horen is door de Bijbel.
    1. Psalm 147:15 'Hij zendt zijn bevelen naar de aarde, vlug als een renbode gaat zijn woord.'
    2. Psalm 107:19-20 'Ze schreeuwden in hun angst tot de HEER – hij heeft hen gered uit vele gevaren, hij zond zijn woord en genas hen, ontrukte hen aan het graf.'
  - B. Jezus is het Woord van God dat vleesgeworden is, die zich openbaart aan degenen die reageren op zijn initiatief om ons te redden.
    1. Johannes 1:1, 14 'In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God (...). Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond.'
    2. 1 Johannes 4:14 'En we hebben zelf gezien waarvan we nu getuigen: dat de Vader zijn Zoon gezonden heeft als redder van de wereld.'
- II. De grote orthodoxe theologen waren door heel de kerkgeschiedenis heen eensluidend over de Bijbel en de persoon van Jezus Christus.
  - A. De grote orthodoxe theologen zijn de leiders uit alle eeuwen die zich door hun leven en studie bewezen hebben als verdedigers van het geloof.
    1. Hebrëeën 6:17 (NBG) spreekt over het *onveranderlijke van zijn raad*.
    2. Er is continuïteit in de interpretatie van de Bijbel tussen de kerkvaders (Irenaeus, Augustinus), de scholastici (Thomas van Aquino), de Reformatoren (Luther, Calvijn, Cranmer) en de moderne apologeten (Stott, Packer, Bloesch).
    3. 'Nieuwe' ideeën over het geloof zijn meestal oude gnostische leugens.
    4. Wat gold voor de kerk van vroeger geldt ook voor de kerk van vandaag.
  - B. God, het object van ons geloof, spreekt objectieve waarheid tot ons, zijn subjecten.
    1. Zijn objectieve waarheid ontmoet ons op een subjectieve manier in onze geest.
    2. Wij zijn geen object, maar subject dat wordt aangesproken en dat reageert.
    3. Ons horen van God is het antwoord op zijn spreken.

- III. De stille zachte stem van onze geest is de primaire manier waarop we God persoonlijk tot ons horen spreken.
- A. *'[D]e stille zachte stem (of de interne of innerlijke stem, zoals het ook wel wordt genoemd) is de favoriete en meest waardevolle vorm voor het communiceren van Gods bedoelingen.'* (Willard, God verstaan)
- B. Het ontdekken van de stille zachte stem begint met stil worden.
1. Het Oude Testament moedigt ons aan stil te worden voor de Heer.
    - a) Psalm 37:7 'Blijf kalm en wacht op de HEER.'
    - b) Psalm 46:11 (NBG) 'Laat af en weet, dat Ik God ben.'
  2. Het Nieuwe Testament toont dat Jezus zich regelmatig op een eenzame plaats terugtrok om te bidden.
    - a) Marcus 1:35 'Vroeg in de ochtend, toen het nog helemaal donker was, stond hij op, ging naar buiten en liep naar een eenzame plek om daar te bidden.'
    - b) Matteüs 14:13b '[Jezus] week per boot uit naar een afgelegen plaats waar hij alleen kon zijn.'
  3. De behoefte om 'stil te worden voor de Heer.'
- C. 1 Koningen 19:11-12 (HSV) 'Maar Hij zei: Ga naar buiten en ga op de berg staan, voor het aangezicht van de HEERE. En zie, de HEERE ging voorbij, en een grote en sterke wind, die bergen spleet en rotsen in stukken brak, voor het aangezicht van de HEERE uit. Maar de HEERE was niet in de wind. Na deze wind kwam er een aardbeving, maar de HEERE was ook niet in de aardbeving. Op de aardbeving volgde een vuur, maar de HEERE was ook niet in het vuur. En na het vuur kwam het suizen van een zachte stilte.'
1. De stem die Elia hoort stelt hem een vraag.
  2. Vers 13 (HSV) 'En het gebeurde, toen Elia dat hoorde, dat hij zijn gezicht met zijn mantel omwikkelde, naar buiten ging en in de ingang van de grot bleef staan. En zie, een stem kwam tot hem, die zei: Wat doet u hier, Elia?'
- D. Door de Bijbel spreekt God tot zijn volk. Hij is ons o.a. gegeven om ons te leiden.
1. We moeten de Bijbel lezen alsof wat er 'toen' met de mensen gebeurde, met ons gebeurt.
  2. De Bijbelse verslagen zijn normatief.
    - a) De Bijbel verzekert ons ervan dat als wij hem in gebed zoeken, hij luistert.
    - b) Jeremia 29:12-13 'Jullie zullen mij aanroepen en tot mij bidden, en ik zal naar jullie luisteren. Jullie zullen mij zoeken en ook vinden.'
- IV. De Bijbel noemt naast de stille zachte stem tenminste vijf andere manieren om God te horen: een gebeurtenis met een stem; een bovennatuurlijke boodschapper of engel; dromen en visioenen; een hoorbare stem; en de menselijke stem (veel van dit onderdeel is bij elkaar gesprokkeld uit hoofdstuk 5 van het boek van Dallas Willard, God verstaan).
- A. Een gebeurtenis met een stem.
1. In Exodus 3:3-6 spreekt God tot Mozes vanuit een brandende braamstruik.

2. In Matteüs 3:16 spreekt God tot Jezus en de scharen als bij Jezus' doop een duif op hem neerdaalt.
- B. Een bovennatuurlijke boodschapper of engel.
1. Engel betekent afgezant of boodschapper, hoewel de Bijbel zegt dat het niet gewoon stervelingen zijn.
  2. In Jesaja 6:6-13 raakt een seraf Jesaja's lippen aan met een gloeiende kool.
  3. In Lucas 1:11-20 staat een engel van de Heer naast het reukofferaltaar en verschijnt aan Zacharias.
  4. Het verschijnen van een engel lijkt in het leven van bijbelse figuren zelden voor te komen.
  5. In de afgelopen 20 jaar heb ik 3 of 4 keer engelen gezien en dat is veel.
    - a) Toen ik in het ziekenhuis lag in het Boston City Hospital.
    - b) Toen ik bang was omdat mijn zoon geopereerd moest worden.
  6. Maar ik heb hun aanwezigheid vaker beseft.
- C. Dromen en visioenen.
1. Dromen moeten worden uitgelegd. Genesis 41:16 en Daniël 2:28 zeggen dat niemand dromen kan uitleggen behalve God alleen.
  2. Visioenen moeten ook uitgelegd worden, zoals toen de Heer op het dakterras tot Petrus sprak in Handelingen 9:10-13.
  3. Bijbelwetenschappers benadrukken dat dromen en visioenen in de Bijbel op dezelfde manier worden behandeld.
  4. Dromen en visioenen die iemands leven ingrijpend veranderen zien we bij personen in de Bijbel zelden.
  5. Hoewel dromen leiding bieden, vormen ze niet de meest voorkomende manier waarop God ons leidt.
    - a) Ik heb een droom gehad die leiding gaf. Het bevestigde mijn roeping om naar het seminarie te gaan.
    - b) Ik heb meer dromen gehad waardoor mijn ziel situaties in mijn leven probeerde te verwerken.
    - c) Ik heb dromen gehad die het gevolg waren van te sterk gekruid eten.
- D. Een hoorbare stem.
1. In Genesis 22 als Abraham op het punt staat Isaak te offeren, spreekt een hoorbare stem van de engel van de Heer tot hem.
    - a) In het begin vertelt de stem hem Isaak te offeren.
    - b) Dan zegt de stem Isaak niet te offeren.
    - c) Het is dus belangrijk dat we goed luisteren.
  2. In 1 Samuël 3 hoort de jonge Samuël een stem, maar hij denkt dat het Eli is.
    - a) In feite is de stem van God, die Samuël roept.
    - b) Dit gebeurt drie keer.
    - c) De derde keer beseft Eli dat God Samuël roept en geeft hem instructies te antwoorden: 'Spreek *HEER*, uw dienaar luistert.' (1 Samuël 3:9-10)

- E. De menselijke stem, geïnspireerd door de heilige Geest.
1. God kan anderen gebruiken om zijn woord tot ons te spreken.
  2. Het evangelie verkondigen is een unieke christelijke manier om God te horen.
    - a) Mits gezalfd door de Heer, spreekt God via preken van een menselijke boodschapper tot zijn volk.
    - b) Billy Grahams preken zijn allemaal hetzelfde, maar ze spreken allemaal aan omdat ze Gods woord zijn.
  3. De Heer kan de gaven van de heilige Geest gebruiken om door anderen tot ons te spreken (zie 1 Korintiërs 12:10).
    - a) Het uitleggen van tongentaal (1 Korintiërs 14:13).
    - b) Het woord van wijsheid, dat voldoet aan de voorwaarden van Jakobus 3:17-18 'De wijsheid van boven daarentegen is vóór alles zuiver, en verder vredelievend, mild en meegaand; ze is rijk aan ontferming en brengt niets dan goede vruchten voort, ze is onpartijdig en oprecht. Waar in vrede wordt gezaaid, brengt gerechtigheid haar vruchten voort voor hen die vrede stichten.'
    - c) Het woord van kennis, '*een openbarend woord van God tot opbouw van anderen.*' (Green, I Believe, p. 184)
    - d) Het woord van profetie.
      - (1) 1 Korintiërs 14:3 'Maar iemand die profeteert spreekt tot mensen, en wat hij zegt is opbouwend, troostend en bemoedigend.
      - (2) Echte profetische woorden versterken, bemoedigen en troosten.
- V. Toch komt bij het luisteren naar God al het bovengenoemde pas na de stille zachte stem.
- A. *Lectio divina* is de oude gewoonte van de heilige Schrift bidden met als doel God te horen.
  - B. Daar gaan we nu mee verder.

Bibliografie

- Green, Michael, I Believe In the Holy Spirit, Wm. B. Eerdmans Publishing Co. 1987.
Willard, Dallas, God verstaan, Inside Out Publishers, 2006.

Lectio divina: De Bijbel bidden

- I. Er zijn vier essentiële stappen bij het bidden van de Bijbel, ook wel bekend als *Lectio divina*.
- A. Bereid je hart door stichtelijke literatuur voor op de ontmoeting met Gods Woord, *Lectio divina*.
1. Thomas à Kempis, De navolging van Christus
  2. Oswald Chambers, Geheel voor Hem.
  3. Broeder Laurentius en Frank C. Laubach, Practicing His Presence
  4. Arthur Bennett, The Valley of Vision,
*Heer, hoog en heilig, zachtmoedig en nederig,
u hebt me naar het dal van visie geleid,
waar ik leef in de diepte, maar kijk in de hoogte:
ingesloten door bergen van zonde, zie ik uw glorie.
Laat me leren van de paradox
dat de weg naar beneden de weg naar boven is,
dat laag hoog betekent,
dat het gebroken hart het genezen hart is,
dat de berouwvolle geest vreugde kent,
dat de ziel die berouw heeft overwint,
dat niets hebben betekent alles bezitten,
dat kruis dragen kroon dragen betekent,
dat geven ontvangen is,
dat het dal de plaats is van visie.
Heer, overdag kun je vanuit de diepste put de sterren zien
en hoe dieper de put, hoe feller de ster schijnt;
laat mij uw licht vinden in mijn duisternis,
uw leven in mijn dood,
uw vreugde in mijn verdriet,
uw genade in mijn zonde,
uw rijkdom in mijn armoede,
uw glorie in mijn dal.*
- B. Eerst nemen we de heilige Schrift op in onze ziel door het biddend te lezen (bekend als *lectio*).
1. Kies de duidelijke en voor de hand liggende betekenis van de tekst.
  2. *Lectio divina* is een devote relatie met Gods Woord.
  3. *Lectio divina* is geen bijbelstudie.

- C. Ten tweede, biddend mediteren over wat je hebt gelezen (bekend als *meditatio*).
1. Doe je ogen dicht en overdenk het gedeelte.
  2. Zie jezelf in de verhalende gedeelten: in de stal, bij de bruiloft in Kana, bij het laatste avondmaal, in Getsemane, bij het kruis, bij het lege graf.
  3. Laat de verzen die je net las op je in werken.
  4. Personifieer ieder gebod van Jezus en vul overal je eigen naam in waar een persoonlijk voornaamwoord staat.
- D. Ten derde spreken we hardop de heilige Schrift of de woorden die in ons opwellen (bekend als *oratio*).
1. Herhaal een Bijbelvers hardop totdat je het uit je hoofd kent.
  2. Vraag om een beter begrip van de tekst.
  3. Stel vragen over dit bepaalde gedeelte.
  4. *Oratio* kan ons leiden tot een of meer van de vijf vormen van gebed in het Onze Vader (zie verderop in deel III).
- E. Ten vierde, we kijken verwachtingsvol in eerbiedige stilte naar de Heer (bekend als *contemplatio*).
1. Dit is het *sela* in de Psalmen, dat het gebedenboek van het volk Israël vormde.
  2. Richt je hart op Gods tegenwoordigheid en wees daar stil.
- F. Ten vijfde, we luisteren met de oren van ons hart naar de woorden die de Heer tot ons spreekt.
1. Schrijf op wat je mogelijk hoort.
  2. Henri Nouwen schrijft: '*Gebed vindt plaats wanneer hart tot hart spreekt; als Gods hart is verenigd met het hart dat bidt. Zo wordt God kennen God beminnen, evenals door God gekend worden betekent door God geliefd worden*' (Behold, p. 22).
  3. Als we de Heer tot ons horen spreken, *worden we*.
    - a) We worden zonen van God en de bruid van Christus.
    - b) We worden volwassen.
    - c) Het hart van de christelijke verantwoordelijkheid is antwoord.
      - (1) God spreekt.
      - (2) Wij luisteren.
      - (3) Wij reageren.
      - (4) Wij worden verantwoordelijk.
  4. Schrijf in de glans van het moment alles op wat je denkt van de Heer te horen en beproef wat je hoort.
    - a) Test deze woorden in de loop van de tijd.
    - b) Je hebt toestemming alles te horen.
    - c) Maar je hebt geen toestemming het te uiten als een objectief woord van de Heer voor iedereen.
- II. We moeten altijd testen wat we horen door het te onderwerpen aan de Bijbel, de wijsheid der eeuwen en het af te zetten tegen de stemmen van de wereld, het vlees en de duivel.
- A. De Bijbel is de ultieme test voor wat we horen.

1. We zullen geen nieuwe openbaring horen die op één lijn staat met de Bijbel.
  2. We zullen niets horen dat tegenstrijdig is met de Bijbel.
- B. De historische wijsheid van de grote orthodoxe theologen door alle denominaties heen zal je horen richting geven.
1. Pas op voor valse leraars die de Schrift aanpassen aan de cultuur.
  2. Pas op voor de neo-gnostiek van revisionistische en vrijzinnige denkers.
- C. We testen wat we horen, omdat we weten dat we door onze zondige natuur worden verleid: door de wereld, het vlees en de duivel.
1. De zondige natuur produceert woorden van het vlees die narcistisch zijn, en vol haat naar zichzelf en anderen.
    - a) Pas op voor narcistisch horen waarbij alle woorden bevestigen en vleien.
    - b) Pas op voor woorden die voortkomen uit zelfhaat, die allemaal corrigeren.
    - c) Pas op voor woorden over problemen van anderen in plaats van die van jezelf.
  2. De zondige natuur is gevoelig voor de invloed van de wereld.
    - a) Pas op voor hoogdravende woorden.
    - b) Pas op voor woorden die suggereren dat groot beter is, dat populariteit beter is en dat rijkdom beter is.
  3. De zondige natuur is gevoelig voor de invloed van de duivel:
    - a) We kunnen overweldigd worden, Handelingen 10:30 spreekt over mensen *'die door de duivel overweldigd waren'* (NBG).
    - b) Trotse vleierij, Genesis 3:5 *'Je zult als God zijn.'*
    - c) Verwarring, Genesis 3:1 *'Heeft God dat echt gezegd?'*
    - d) Misbruik van geestelijke macht, Lucas 4:3 *'beveel die steen dan in een brood te veranderen.'*
- III. Er zijn vijf vingers en vijf klassieke vormen van gebed, gebaseerd op het Onze Vader.
- A. *Aanbidding is: 'God prijzen voor wie hij is, en hem aanbidden niet om wat hij heeft gedaan of zal doen, maar gewoon omdat hij God is'* (Parsons, Road, p. 28.).
1. *Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd.*
  2. In lofprijzing spreken we spontaan met hem, of in tongen als de heilige Geest ons daartoe leidt.
- B. *Voorbede is om iets vragen voor een ander.* (Parsons, Road, p. 25)
1. *uw koninkrijk kome, uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.*
  2. Dit is gebed dat naar buiten is gericht.
- C. *Persoonlijke voorbede is iets voor onszelf vragen.* (Parsons, Road, p. 25)
1. *Geef ons heden ons dagelijks brood.*
  2. Ook dit is naar buiten gericht gebed, maar nu voor de behoeften van ons eigen leven.

- D. *'Schuldbelijdenis is je fouten toegeven, samen met spijt over de overtreding en de intentie tot verandering'* (Parsons, Road, p. 26).
1. *En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren; en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.*
  2. Dit betekent je zonden en de gevolgen ervan eerlijk onder ogen zien: het brengt scheiding tussen ons hart en dat van God en anderen.
- E. *'Dankzegging helpt onze liefde voor God te groeien, omdat het ons een groter besef geeft van zijn grote liefde voor ons'* (Parsons, Road, p. 27).
1. *Want Uwer is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.*
  2. Dankzegging is nauw verwant met lofprijzing, en gaat er soms mee samen.
  3. Het is goed om God te danken en te verheerlijken voor zijn bevrijding van verzoeking en kwaad.
  4. God danken helpt ons beseffen dat zijn hand in ons leven is, waarbij we ons naar buiten op hem blijven richten.
- F. Deze vijf vormen van gebed beoefenen zal ons gebed evenwichtig houden en ons beschermen voor geestelijke excessen.
1. Exclusieve of teveel lofprijzing leidt tot supergeestelijkheid.
  2. Exclusieve of teveel voorbede leidt tot vergeestelijkte codependentie.
  3. Exclusieve of teveel persoonlijke voorbede leidt tot vergeestelijkt narcisme.
  4. Exclusieve of teveel schuldbelijdenis leidt tot moralisme.
  5. Exclusieve of teveel dankzegging leidt tot overdreven opgewektheid.

IV. Gebruik voor oefening in *Lectio divina* de formulieren op de volgende pagina's.

Bibliografie

- à Kempis, Thomas, De navolging van Christus.
Bennett, Arthur, The Valley of Vision, The Banner of Truth Trust, 1986.
Chambers, Oswald, Geheel voor Hem, Kok, 2001.
Lawrence, Brother en Laubach, Frank C., Practicing His Presence,
Library of Spiritual Classics, Volume 1, Christian Books, 1981.
Nouwen, Henri, Behold the Beauty of the Lord, Ave Maria Press, 1987.
Parsons, Donald, J. A Lifetime Road To God, The New Parish Press, 1977

Luisteren naar de stem van de herder

Datum:

Lectio divina formulier

Schrijf een hoogtepunt uit een stichtelijk boek:

***Lectio* – Lees de Bijbel en schrijf de verzen uit die er voor je uitspringen.**

***Meditatio* – Sluit je ogen, wees stil en laat het Bijbelvers bezinken.**

***Oratio* – Antwoordend spreken, geboren uit Gods Woord dat opvlamt in je hart. Herhaal het Bijbelvers hardop. Noteer de vragen die je hebt uit *Meditatio* en stel ze op schrijf ze op.**

***Contemplatio* – Welke inzichten heb je opgedaan door je meditatie en gesprek met de Heer en zijn Woord?**

Schrijf op wat je denkt dat een persoonlijk woord van de Heer Jezus voor jou alleen zou kunnen zijn – geen Bijbelverzen voor iedereen.

Luisteren naar de stem van de herder

Datum:

Lectio divina formulier

Schrijf een hoogtepunt uit een stichtelijk boek:

***Lectio* – Lees de Bijbel en schrijf de verzen uit die er voor je uitspringen.**

***Meditatio* – Sluit je ogen, wees stil en laat het Bijbelvers bezinken.**

***Oratio* – Antwoordend spreken, geboren uit Gods Woord dat opvlamt in je hart. Herhaal het Bijbelvers hardop. Noteer de vragen die je hebt uit *Meditatio* en stel ze op schrijf ze op.**

***Contemplatio* – Welke inzichten heb je opgedaan door je meditatie en gesprek met de Heer en zijn Woord?**

Schrijf op wat je denkt dat een persoonlijk woord van de Heer Jezus voor jou alleen zou kunnen zijn – geen Bijbelverzen voor iedereen.

Luisteren naar de stem van de herder

Datum:

Lectio divina formulier

Schrijf een hoogtepunt uit een stichtelijk boek:

Lectio – Lees de Bijbel en schrijf de verzen uit die er voor je uitspringen.

Meditatio – Sluit je ogen, wees stil en laat het Bijbelvers bezinken.

Oratio – Antwoordend spreken, geboren uit Gods Woord dat opvlamt in je hart. Herhaal het Bijbelvers hardop. Noteer de vragen die je hebt uit *Meditatio* en stel ze op schrijf ze op.

Contemplatio – Welke inzichten heb je opgedaan door je meditatie en gesprek met de Heer en zijn Woord?

Schrijf op wat je denkt dat een persoonlijk woord van de Heer Jezus voor jou alleen zou kunnen zijn – geen Bijbelverzen voor iedereen.

Lofprijzing

- I. *Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd.*
  - A. *'Aanbidding is God prijzen voor wie hij is en hem aanbidden, niet om wat hij heeft gedaan of zal doen, maar eenvoudigweg omdat hij God is'* (Parsons, Road, p. 28).
  - B. Efeziërs 5:19-20 'zing met elkaar psalmen, hymnen en liederen die de Geest u ingeeft. Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer en dank God, die uw Vader is.
  - C. We heiligen zijn naam door hem te prijzen.
- II. We prijzen zijn naam en geloven in hem.
  - A. God geeft ons zijn naam.
    1. God de Vader, we prijzen hem met deze naam.
      - a) 2 Korintiërs 1:3 'Geprezen zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, de Vader die zich over ons ontfermt, de God die ons altijd troost.'
      - b) 1 Petrus 1:3 'Geprezen zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus: in zijn grote barmhartigheid heeft hij ons opnieuw geboren doen worden door de opstanding van Jezus Christus uit de dood.'
    2. God de Zoon, Jezus, we prijzen hem met deze naam.
      - a) Johannes 1:1 'In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God.'
      - b) Kolossenzen 1:19 (NBG) zegt over Jezus: 'Want het heeft de ganse volheid behaagd in Hem woning te maken.'
    3. God de heilige Geest, we prijzen hem met deze naam.
      - a) Johannes 14:26 (NBG) 'maar de Trooster, de heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb.'
    4. God is Drie-enig: Vader, Zoon en heilige Geest.
  - B. Geloven in God is geloven in hem, het is niet geloven in geloof.
    1. Geloof ziet op naar God en prijst hem.
    2. We prijzen zijn naam omdat hij zich aan ons openbaart.

- III. God openbaart zich aan ons omdat hij zich bekend wil maken.
- A. We prijzen God om zijn openbaring.
    - 1. Omdat hij heilig is.
    - 2. Onze reactie op de heiligheid van de Heilige is aanbidding.
  - B. We kunnen de Drie-enige God tegelijk aanbidden.
    - 1. We worden niet beperkt om maar tot een persoon van de Drie-eenheid tegelijk te bidden.
    - 2. 2 Korintiërs 13:13 'De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest.'
  - C. We aanbidden God omdat hij onze lofprijs waard is.
    - 1. De drie A's van Gods karakter.
      - a) Hij is alomtegenwoordig - hij is overal.
      - b) Hij is alwetend - hij weet alles.
      - c) Hij is almachtig - hij kan alles.
    - 2. God is volmaakt in karakter; hij is trouw, hij is liefde en hij is heilig.
    - 3. Hij is liefdevol, betrouwbaar, goed, geduldig, barmhartig en genadig.
  - D. Al deze kwaliteiten en meer omvatten zijn openbaring van zichzelf aan ons.
    - 1. Wij zijn zijn schapen en kennen zijn stem.
    - 2. Johannes 10:3 en 14 'Voor hem doet de bewaker open. De schapen luisteren naar zijn stem, hij roept zijn eigen schapen bij hun naam en leidt ze naar buiten (...) Ik ben de goede herder. Ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen mij.'
- IV. Hij is het object en de inhoud van onze lofprijzing.
- A. Als we hem prijzen, eren we hem voor wie hij is.
  - B. Daarom prijzen we hem en verenigen onze stem met engelen en aartsengelen en alle heerscharen.
  - C. Laten we zingen en zijn heilige naam prijzen.

Bibliografie

Parsons, Donald, J. [A Lifetime Road To God](#), The Episcopal Diocese of Western Kansas: The New Parish Press, 1977

Voorbede

- I. *Uw koninkrijk kome; uw wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op de aarde.*
  - A. 'Voorbede is iets vragen voor een ander' (Parsons, Road, p. 25).
  - B. Maak een lijst van mensen voor wie je voorbede doet.
- II. Onze voorbede is tot God, ten behoeve van anderen, niet gebaseerd op onze sentimenten.
  - A. Pas op om jouw wil voor anderen te verwarren met Gods wil voor hen.
    1. Oswald Chambers schrijft: 'Voorbede betekent dat we onszelf opwekken om zo te denken als Christus denkt over degene voor wie wij bidden' (30 maart, Geheel voor Hem)
    2. Begin je voorbede altijd met gebed om het denken van Christus.
  - B. Voorbede is geen oefening van onze empathie of sympathie voor anderen.
  - C. Voorbede is Gods wil en zijn goedheid voor anderen vragen.
- III. Op de volgende manieren moet je geen voorbede doen:
  - A. Jezelf dwingen om op onmogelijke momenten te bidden.
  - B. De problemen of pijn van de ander zo voelen dat je je objectiviteit verliest.
  - C. Substitutie (vervanging)
    1. Als we bidden dat wij de lasten en ziekten van anderen in onszelf mogen opnemen.
    2. Achter substitutie ligt trots, want het stelt ons op gelijke hoogte met het verzoeningswerk van Christus.
    3. Jezus alleen is de substitutie voor het lijden en de zonde van de wereld.
  - D. Je richten op demonische geestelijke activiteit ten koste van de geweldige geestelijke activiteit van de engelen, aartsengelen en de heilige Geest.
- IV. Aäron en Jezus zijn in hun priesterschap ons voorbeeld voor priesterlijke voorbede.
  - A. Hebreeën 7:25 'omdat hij voor altijd leeft en zo voor hen kan pleiten.'
  - B. Aäron droeg een borstschild met twaalf stenen die zijn priesterlijke gebied vertegenwoordigden.

1. Deze twaalf stenen vertegenwoordigden de twaalf stammen van Israël.
2. Als hogepriester in Israël ging Aäron eenmaal per jaar het heilige der heiligen binnen om voorbede te doen voor Israël.
3. De gebieden van ons priesterschap worden voor ons de stenen in ons borstschild van gerechtigheid.
  - a) Familie
    - (1) Echtgeno(o)t(e)
    - (2) Kinderen
    - (3) Verdere familie
  - b) Vrienden
    - (1) Gebedspartners
    - (2) Beste vrienden
    - (3) Sociale omgeving
  - c) Gods koninkrijk
    - (1) Plaatselijke gemeente (predikant en kerkenraad)
    - (2) Verantwoordelijken
    - (3) Zending
  - d) Werk
    - (1) Baas/werkgever
    - (2) Collega's
    - (3) Anderen
  - e) Gemeenschap
    - (1) Buurt
      - (a) Buren
      - (b) Scholen
    - (2) Plaats
    - (3) Regio
    - (4) Provincie
    - (5) Land
    - (6) Wereld

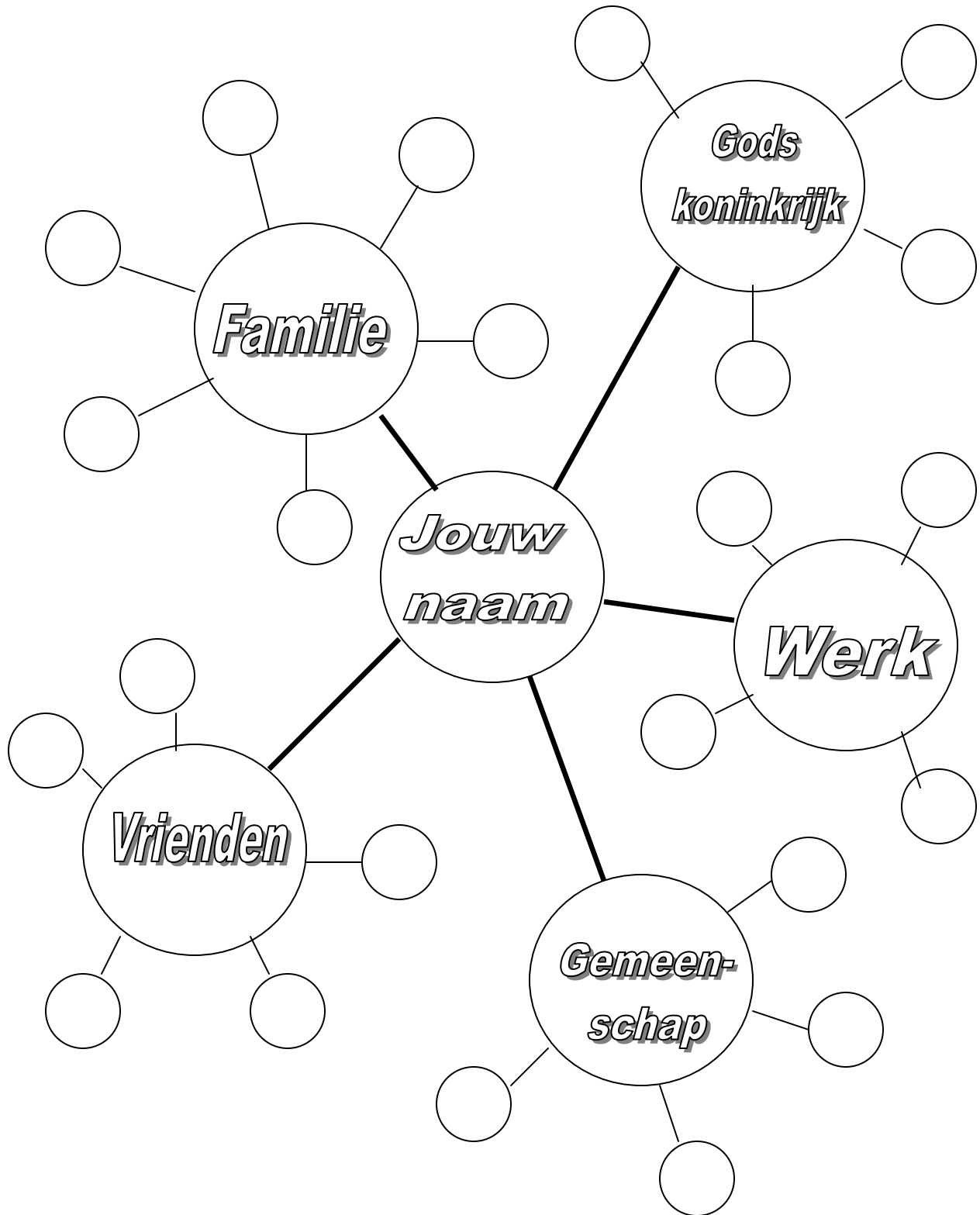
V. Doe de oefening **Gebedspunten per gebied** op pp. 19-24.

Bibliografie

Chambers, Oswald, Geheel voor Hem, Kok, 2001.
Parsons, Donald, J. A Lifetime Road To God, The New Parish Press, 1977.

Gebedspunten per gebied

Persoonlijke voorbede

VI. Geef ons heden ons dagelijks brood.

- A. *'Persoonlijke voorbede is iets vragen voor onszelf'* (Parsons, Road, p. 25).
  - 1. Persoonlijke voorbede is meer persoonlijk van aard.
  - 2. We mogen God alles vragen (binnen christelijke grenzen) wat met ons persoonlijk leven te maken heeft.

- B. Psalm 5:4 (HSV) 's Morgens hoort U mijn stem, HEERE; 's morgens leg ik mijn gebed voor U neer en zie ik naar U uit.'
  - 1. Persoonlijke voorbede heeft te maken met hoopvol uitzien.
  - 2. Bernard W. Anderson schrijft over dit vers: *'In deze context betekent het werkwoord uitzien een uitstrekken naar de toekomst, een verwachtingsvol anticiperen op wat komen gaat. Hopen is met je hele wezen wachten op de ochtend, als het herscheppende woord van vergeving wordt uitgesproken (Psalm 130:5-6). Het is verlangend wachten op Jahwe de koning die komt met kracht om te redden.'* (Depths, p.107).
  - 3. We zijn allemaal reizigers op De Weg.
  - 4. De reis vereist dat we vragen.

VII. Persoonlijke voorbede is verbonden met hoop, en richt ons op wat de Heer al heeft gedaan, in nederige erkenning dat er veel is wat we niet weten en verlangen.

- A. Persoonlijke voorbede is gevormd door de theologische spanning tussen het *reeds* en het *nog niet*.
  - 1. Als we ons teveel richten op het *reeds*, kan magisch denken binnenkomen, dat resulteert in een verkeerd verwachten van vervulling, waarbij we onterecht denken dat God ons zal geven wat we willen, op de manier waarop wij het willen, en dat is meestal onmiddellijk, zonder volharding aan onze kant.
  - 2. Als we ons teveel richten op het *nog niet*, kan wanhoop binnenkomen waardoor we niet meer vragen.
  - 3. De Bijbel moedigt ons aan te vragen in de naam van Jezus.
    - a) Jakobus 4:2 'U krijgt niets omdat u niet bidt.'
    - b) Matteüs 21:22 'Alles waarom jullie in je gebeden vragen zullen jullie krijgen, als je maar gelooft.'

- B. Alle persoonlijke voorbede begint met gericht zijn op God en op wat hij al in mijn leven heeft gedaan.
  - 1. Filippenzen 1:6 'hij die dit goede werk bij u begonnen is, [zal] het ook voltooien op de dag van Christus Jezus.'
  - 2. Soms is persoonlijke voorbede gemakkelijker als we het koppelen aan dankzegging voor wat de Heer al heeft gedaan.

- C. Een nederig erkennen van wat we niet weten kan ons ertoe brengen te smeken voor het onzichtbare en onbekende goede dat God ons wil geven.
1. Hebreëën 11:1 'Het geloof legt de grondslag voor alles waarop we hopen, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien.'
  2. 1 Johannes 3:2-3 'Geliefde broeders en zusters, wij zijn nu al kinderen van God. Wat we zullen zijn is nog niet geopenbaard, maar we weten dat we aan hem gelijk zullen zijn wanneer hij zal verschijnen, want dan zien we hem zoals hij is. Ieder die dit vol vertrouwen van hem verwacht maakt zich rein, zoals ook Jezus rein is.'
  3. 2 Korintiërs 4:18 'Wij richten ons niet op de zichtbare dingen maar op de onzichtbare, want de zichtbare dingen zijn tijdelijk, de onzichtbare eeuwig.'
  4. A.W. Tozer schrijft: *'Aan de wortel van het christelijk leven ligt het geloof in het onzichtbare. Het object van het christelijk geloof is de onzichtbare werkelijkheid (...) Als we willen opstijgen naar dat gebied van licht en kracht dat ons in de Bijbel zo duidelijk wenkt, moeten we breken met de slechte gewoonte om het geestelijke te negeren. We moeten onze interesse verleggen van het zichtbare naar het onzichtbare. Want de grootste onzichtbare werkelijkheid is God'* (Pursuit, p. 54).
  5. Bid dat de Heer je zal leiden naar dat onbekende en onzichtbare goed dat hij voor je klaar heeft liggen.
  6. Temidden van het onbekende kunnen we smeken om leiding, wijsheid en kracht.
- D. Verlangens geven de ziel energie.
1. Psalm 37:4 'Zoek je geluk bij de HEER, hij zal geven wat je hart verlangt.'
  2. Wat zijn de verlangens van je hart?
  3. Verlang oprecht en vraag oprecht.
  4. Bid dat de verlangens van je hart naar boven zullen komen.
- E. Houd een lijst bij van de verlangens van je hart.

Bibliografie

Anderson, Bernard, Out of the Depths, Westminster Press, 1983.
Parsons, Donald, J. A Lifetime Road To God, The New Parish Press, 1977.
Tozer, A.W., The Pursuit of God, Christian Publications, 1948, 1982, 1993.

Vergeving

- I. *En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.*
- A. *'Schuldbelijdenis is: onze fouten toegeven, samen met spijt van de fout en de intentie om te veranderen'* (Parsons, Road, p. 26).
1. Onze zonden belijden maakt ons genadig naar anderen.
    - a) Soms zijn onze zonden zondige reacties op de zonden van anderen tegenover ons.
    - b) Soms zijn de zonden van anderen hun zondige reacties op onze zonde tegenover hen.
  2. Thomas à Kempis schrijft: *'Streef ernaar geduldig te zijn; verdraag de fouten en zwakheden van anderen, want zelf heb je ook veel fouten die anderen van jou moeten verdragen.'* (Imitatie, p. 44)
- B. Jakobus 5:16 (NBG) *'Belijdt daarom elkander uw zonden en bidt voor elkander, opdat gij genezing ontvangt.'*
1. Iemand in je leven aan wie je je zonden kunt belijden, die je kan helpen je lasten van zonde bij het kruis te brengen en die je helpt de vergeving van de Heer te verkondigen is als een geestelijke bescherming voor je.
  2. Schuldbelijdenis moet worden gevolgd door gebed en mogelijk ook gebed voor genezing.
  3. Zoek een biechtvader die zelf zijn eigen biechtvader heeft.
  4. Een gebedsgroep werkt alleen als er wederzijdse nederigheid en schuldbelijdenis is.
- II. Het wezen van de zonde als onbewust, aangenaam en bedrieglijk kan ons blokkeren om vergeving te ontvangen.
- A. Zonde kan onbewust zijn.
1. Lucas 23:34 *'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen.'*
  2. We kunnen zondigen zonder te weten dat we zondigen.
  3. Als we ons overgeven aan de kracht van het kruis en Gods openbaring in de Bijbel, kunnen we ons achteraf bewust worden van onze onbewuste zonden uit het verleden.
- B. Zonde kan aangenaam zijn.
1. Hebreëën 11:25 (NBG) zegt dat we *'tijdelijk van de zonde kunnen genieten.'*
  2. We worden zelden verleid iets te doen dat we afschuwelijk vinden.
  3. Er zit een kalmerend aspect aan vleselijke en geestelijke zonden.
    - a) Vleselijke zonden kalmeren onze begeerten en passies.
    - b) Geestelijke zonden kalmeren onze trots, oordelen en geestelijke lust.
  4. Het aangename wezen van de zonde draagt bij aan de kracht van de zonde tot zelfbedrog.

- C. Zonde kan een bedrieglijke kant hebben.
  - 1. 1 Johannes 1:8 zegt duidelijk: 'Als we zeggen dat we de zonde niet kennen, misleiden we onszelf en is de waarheid niet in ons. Belijden we onze zonden, dan zal hij, die trouw en rechtvaardig is, ons onze zonden vergeven en ons reinigen van alle kwaad.'
  - 2. Het bedrieglijke karakter van de zonde kun je alleen beteugelen door schuldbelijdenis een vaste plaats in je leven te geven, door je te onderwerpen aan de openbarende kracht van de waarheid in de Bijbel en de interpretatie van de Bijbel van de grote orthodoxe theologen door de eeuwen heen.

III. *En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.*

- A. Jakobus 1:14-15 'Iedereen komt in verleiding door zijn eigen begeerte, die hem lokt en meesleept. Is de begeerte bevrucht, dan baart ze zonde; en is de zonde volgroeid, dan brengt ze de dood voort.'
- B. Verleiding is geen zonde.
  - 1. Verleid worden is niet hetzelfde als zondigen.
  - 2. Jezus werd verleid, maar dat maakte hem nog geen zondaar.
- C. Er zijn vijf essentiële stappen voordat een verleiding zonde wordt:
  - 1. Eerst is er een verleiding.
  - 2. Ten tweede, de verleiding wordt gekoppeld aan een verkeerd verlangen in ons.
  - 3. Ten derde, als het verkeerde verlangen is gekoppeld, bevruchten we het.
  - 4. Ten vierde, de bevruchting van het verkeerde verlangen baart zonde.
  - 5. Ten vijfde, als we die zonde in ons laten groeien, zal het tot de dood leiden.
    - a) In ieder geval geestelijke dood.
    - b) Soms emotionele dood.
    - c) Mogelijk fysieke dood.
- D. 2 Timoteüs 4:18 'De Heer zal me van alle kwaad redden en me veilig naar zijn hemels koninkrijk brengen.'
  - 1. Het grote dogma uit de Reformatie van de volharding van de heiligen verzekert ons ervan dat de Heer wil dat we de reis van het geloof afmaken en dat hij ons beschermt voor het kwaad.
  - 2. Er zijn twee partijen betrokken bij onze volharding: God en wij.
    - a) We worden beschermd door Gods kracht.
    - b) Zijn beschermende kracht treedt in werking als wij geloof oefenen.
- E. Drie gebedsoefeningen voor vergeving, verleiding en bevrijding van het kwaad.

Bibliografie

à Kempis, Thomas, De navolging van Christus.
Parsons, Donald, J. A Lifetime Road To God, The New Parish Press, 1977.

**Vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.**

'Belijdt daarom elkander uw zonden en bidt voor elkander,
opdat gij genezing ontvangt' Jakobus 5:16 (NBG)

Ik

Anderen

En leid ons niet in verzoeking

‘Iedereen komt in verleiding door zijn eigen begeerte,
die hem lokt en meesleept.
Is de begeerte bevrucht, dan baart ze zonde;
en is de zonde volgroeid, dan brengt ze de dood voort.’
Jakobus 1:14-15

Wat was je meest recente verzoeking? _____

Welke begeerte raakte deze verzoeking? _____

Waar was je toen die begeerte je lokte? _____

Heb je toegegeven aan de begeerte waardoor je zondigde? _____

Als je de begeerte hebt bevrucht, belijd het dan aan de Heer en zo nodig aan een ander.

Heeft de plaats van de verzoeking een rol gespeeld om je mee te slepen uit je echte ik in Christus en toe te geven aan je zondige natuur? _____

Schrijf hieronder het scenario van de verzoeking zodat je kunt vaststellen waar je van verleiding en begeerte terecht kwam in meeslepen, naar bevruchten van de begeerte en zonde.

Maar verlos ons van de boze

'De Heer zal me van alle kwaad redden
en me veilig naar zijn hemels koninkrijk brengen.'
2 Timoteüs 4:18

Wat waren de omstandigheden van de aanval op jou of je gezin?

Hoe heeft de Heer je ervan verlost?

Misschien gaat het nog steeds door.

- Benoem het kwaad _____
- Komt het door een persoon, omstandigheden, demonische onderdrukking of als gevolg van een zondige situatie, waarin jij ook deels verantwoordelijkheid draagt? _____

Schrijf de Heer je persoonlijke gebed om bevrijding.

Dankzegging

- VIII. *Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen.*
- A. *'Dankzegging doet onze liefde voor God groeien, omdat het ons bewust maakt van de grootheid van zijn liefde'* (Parsons, Road, p. 27).
1. Psalm 118:1 'Loof de HEER, want hij is goed.'
  2. Gods goedheid is de beginnende impuls voor onze dankbaarheid.
- B. Door een dankbaar hart kunnen we Gods reddende hand in ons leven aan het werk zien.
1. Psalm 50:23 'Wie een dankoffer brengt, geeft mij alle eer, wie zo zijn weg gaat, zal zien dat God redt.'
  2. Vraag God, na hem te danken, je zijn hand in je leven te laten zien.
  3. We moeten misschien belijden dat we een ondankbaar hart hebben.
- IX. Dankbaarheid kan in ons opwellen door de Bijbel, een lijst van beantwoorde gebeden en dank te zeggen voor ons leven tot nu toe.
- A. Maak een lijstje van Bijbelverzen die je aanmoedigen om God te danken.
1. Zie Psalm 118:1, 19 en 29.
  2. Efeziërs 5:19-20 'Zing met elkaar psalmen, hymnen en liederen die de Geest u ingeeft. Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer en dank God, die uw Vader is, altijd voor alles in de naam van onze Heer Jezus Christus.'
- B. Noteer specifieke antwoorden op gebed en onverwachte zegeningen die je hebt ervaren.
1. Vraag de Heer je zijn antwoorden op je gebeden te tonen.
  2. Vraag hem ook je te tonen wanneer er onverwachte zegeningen op je weg zijn gekomen.
- C. Dank God voor je leven in hem tot nu toe en dank hem verwachtingsvol voor wat hij je in de toekomst zal geven.
1. Leanne Payne schrijft: '*U kunt een bladzijde in uw map inrichten voor dankzegging voor uw leven vanaf de vroegste herinneringen in, laten we zeggen, periodes van zeven jaar. Vraag God om u alles te tonen waarvoor u zou moeten danken, terwijl Hij u bevrijdt van de vroege angsten en zorgen die als kind in uw hart waren'* (Luisterend bidden, p. 36).
  2. Dank God ook voor wat hij zal doen.

Bibliografie

Parsons, Donald, J. A Lifetime Road To God, The New Parish Press, 1977.
Payne, Leanne, Luisterend bidden, Kok, 1998.

God danken voor heel mijn leven

Geboorte tot 7

---

8 tot 14

---

15 tot 21

---

22 tot 28

---

29 tot 35

---

36 tot 42

---

43 tot 49

---

50 tot 56

---

57 tot 63

---

64 tot 70

---

71 tot 77

---

78 tot 84

---

85 tot 91

---

91 tot 97

Bibliografie

- à Kempis, Thomas, De navolging van Christus.
- Anderson, Bernard, Out of the Depths, Westminster Press, 1983.
- Bennett, Arthur, The Valley of Vision, The Banner of Truth Trust, 1975.
- Bergner, Mario, Herstel de liefde, Coconut, 1995.
- Bloesch, Donald, The Struggle of Prayer, Helmers and Howard, 1988.
- Chambers, Oswald, Geheel voor Hem, Kok, 2001.
- Green, Michael, I Believe In the Holy Spirit, Wm. B. Eerdmans Publishing Co. 1987.
- Lawrence, Brother en Laubach, Frank C., Practicing His Presence,
Library of Spiritual Classics, Volume 1, Christian Books, 1981.
- Nouwen, Henri, Behold the Beauty of the Lord, Ave Maria Press, 1987.
- Parsons, Donald, J. A Lifetime Road To God, The New Parish Press, 1977.
- Payne, Leanne, Luisterend bidden, Kok, 1998.
- Tozer, A.W., The Pursuit of God, Christian Publications, 1948, 1982, 1993.
- Willard, Dallas, God verstaan, Inside Out Publishers, 2006

